

Handläggare
Jimmy Andersson
Telefon: 0850820930

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2022-11-24

Remiss av samråd om detaljplan – Enskede Gård 1:1, Sofielund

Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret, dnr 2021-01343

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har arbetat fram ett samrådsförslag till detaljplan för del av fastigheten Enskede gård 1:1, i stadsdelen Johanneshov. Detaljplanen föreslår ett flerbostadshus med cirka 40 bostäder byggs. Den föreslagna exploateringen innebär att ett flertal träd och andra växter behöver tas bort. Enligt förslaget ska viss trafik vara tillåten i en slinga som går från Skärmarbrinksvägen, utmed husets framsida och vidare ut på Sofielundsplan via befintlig gång- och cykelväg genom parken. Detaljplanen beskriver hur den föreslagna huskroppen kommer ha en avskärmande effekt mot bullerkällor för att förbättra ljudmiljön på och omkring Sofielundsplan.

Förvaltningen instämmer med planförslaget angående att det föreslagna husets ljudavskärmande effekt. Platsen är utpekad som en bullerutsatt park, vilket gör den lämplig för exploatering. Förvaltningen lyfter att lösningen för angöringstrafik kan leda till en rörig stadsmiljö och anser därför att det behöver framgå tydligt i detaljplanen att angöringstrafik är underordnad gång- och cykeltrafik utmed den föreslagna angöringsslingan. Vidare lyfter förvaltningen att det är olyckligt att så många träd behöver tas bort och vill vara delaktig planeringen av grönkompensationsåtgärder inom ramarna för detaljplanen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har arbetat fram ett samrådsförslag till detaljplan för del av fastigheten Enskede gård 1:1 i stadsdelen Johanneshov. Samrådsförslaget har skickats på remiss till berörda nämnder, bolag, föreningar och andra berörda parter. För fullständig sammanställning över vilka som har tagit del av remissen, se bilaga 1.

Remissen inkom till förvaltningen den 4 oktober 2022 och svar ska vara stadsbyggnadskontoret tillhanda senast den 14 november 2022. Stadsbyggnadskontoret har beviljat utökad svarstid för att detta remissvar ska kunna hanteras i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds sammanträde den 24 november 2022.

Ärendet

Detaljplanen syftar till att öka den stadsmässiga karaktären utmed Sofielundsvägen, genom att uppföra ett flerbostadshus med cirka 40 lägenheter på Sofielundsplan i stadsdelen Johanneshov. Den större delen av planområdet utgörs idag av parkmark.

Detaljplanen föreslår att ett lamellhus på fem våningar uppförs i Sofielundsplans södra ände, vilket innebär att parkyta som inte bebyggs avskärmas från Sofielundsvägen. Enligt detaljplanen kommer den föreslagna huskroppen bidra till minskat trafikbuller från Sofielundsvägen och Nynäsvägen på Sofielundsplan samt för närliggande bebyggelse.

Skyfallsmodelleringen från detaljplanen belyser att det finns flera lågpunkter med översvämningsrisk vid skyfall i anslutning till planområdet. Särskilt stor risk föreligger på Sofielundsvägen, söder om planområdet.

Detaljplanen föreslår att parkmark som inte bebyggs ska hantera skyfall inom planområdet. Dagvatten på södra sidan om huskroppen ska ledas bort från Sofielundsvägen mot planteringar inom planområdet.

22 träd och andra växter behöver tas bort enligt planförslaget, medan fyra träd kommer kunna flyttas. Vissa av träden kommer eventuellt kunna flyttas till parkytor inom planområdet som inte bebyggs.

Detaljplanen föreslår att befintlig vändplan i södra änden av Skärmarbrinksvägen tas bort, och ersätts med en ny vändplan norr om föreslagen bebyggelse på Skärmarbrinksvägen.

Viss trafik, så som taxibilar, flyttbilar och sjuktransport, ska kunna angöra nära bostadsentréerna. Detta ska ske via en slinga med

enkelriktad trafik som går från Skärmarbrinksvägen, utmed husets framsida och vidare ut på Sofielundsplan via befintlig gång- och cykelväg genom parken. Angöringsslingan, förutom sträckan utmed huskroppens framsida, planläggs i detaljplanen som *GATAI – angöringsgata*.

Söder om planområdet finns det idag en gång- och cykelbana som är ett utpekat pendlingsstråk i stadens cykelplan. Detaljplanen möjliggör en breddning av denna gång- och cykelbana. Planområdet har dessutom nära till kollektivtrafik, med både Blåsut tunnelbanestation samt busshållplats inom 100 meters avstånd.

Detaljplanen lyfter att det i planområdets närhet finns ett relativt stort utbud av offentlig och kommersiell service, så som förskola, skola och affärer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsliv och trafik

Förvaltningen anser att den geografiska placeringen av planområdet, med relativt god tillgång till både kollektivtrafik och befintlig offentlig och kommersiell service, gör att det ur detta avseende är en väl lämpad plats för exploatering. Vidare är det positivt att detaljplanen möjliggör för en breddning av befintlig gång- och cykelbana mellan planområdet och Sofielundsvägen.

I förvaltningens parkplan är Sofielundsplan utpekad som en bullerutsatt park som är svår att använda för annat än passage, vilket gör den lämplig för exploatering. Förvaltningen instämmer med planförslaget angående att det föreslagna husets ljudavskärmande effekt kan bidra till en bättre stadsmiljö på Sofielundsplan.

I dagsläget rör sig människor diagonalt över Sofielundplan, både mellan Sofielundsvägen och Skärmarbrinksvägen, samt i riktning mot Blåsuts tunnelbanestation. Denna möjlighet kommer till viss del byggas bort, och förvaltningen vill därför påpeka att det är viktigt att gång- och cykelbanor runt huset håller hög kvalitet och uppfattas som tydliga. Särskilt viktigt är det att säkerställa en trafiksäker miljö vid garagedfarten, eftersom bilar där kommer korsa gångbanan. Detta är också platsen där detaljplanen föreslår att angöringstrafik för den nya huskroppen kör in.

Förvaltningen vill lyfta att lösningen med biltrafik som ska använda befintlig gång- och cykelbana i parken kan leda till en osäker och rörig stadsmiljö (*GATAI – angöringsgata* i detaljplanen).

Förvaltningen föreslår att detaljplanen tydligt beskriver att *GATAI –*

angöringsgatas primära syfte ska vara för gång- och cykeltrafik. Hastighetsbegränsande åtgärder bör också tillämpas, för att säkerställa att fordon inte åker snabbt genom parken.

En plats med höga flöden av människor i anslutning till detaljplaneområdet är undergången vid Blåsuts tunnelbanestation. På den ytan rör sig människor som ska ta trapporna eller hissen till tunnelbaneplattformen, samtidigt som ett utpekat regionalt cykelstråk går genom undergången.

Platsen ligger utanför detaljplaneområdet, men förvaltningen vill lyfta att fler människor kan antas komma att röra sig genom undergången med tillkommande bostäder. Staden bör därför påtala för Region Stockholm att åtgärder är nödvändiga för att främja bättre flöden av människor på platsen i framtiden.

Miljö och klimat

Förvaltningen anser att det är beklagligt att så många träd behöver avverkas inom projektet. Förvaltningen deltar i arbetet med stadens trädsmål, som anger att varje avverkat träd ska ersättas med två nya. Det vore önskvärt om det fortsatta arbetet med detaljplanen förhöll sig till stadens trädsmål, och förvaltningen vill vara delaktig i val av plats/platser för flytt eller nyplantering av träd.

Det vita mullbärsträd (nummer 19 från trädinventeringen) som planeras att tas bort, borde istället flyttas. Förvaltningen har börjat utreda lämpliga platser för det i närområdet. Om det är möjligt ser gärna förvaltningen att flytten finansieras med grönkompensationsmedel inom ramarna för denna detaljplan.

Anläggningen av den vändplan som kommer ersätta befintlig på Skärmarbrinksvägen befarar förvaltningen kommer behöva ta parkmark i anspråk för att tillmötesgå krav för vändradie. För att inte ytterligare försämra Sofielundsplans biologiska och rekreativa värden kopplat till detaljplanen, behöver träd och växter som eventuellt påverkas flyttas eller ersättas inom parkytan.

Som detaljplanen lyfter, finns det idag en stor översvämningsrisk på en sektion av Sofielundsvägen, söder om planområdet. Förvaltningen anser att det är positivt att detaljplanen säkerställer att planerad exploatering inte förvärrar översvämningsrisken på Sofielundsvägen. Dock vill förvaltningen lyfta att det är särskilt viktigt att kopplingen för fotgängare och cyklister mellan Sofielundsvägen och Blåsuts tunnelbanestation, via Sofielundsplan, fungerar även vid kraftigare nederbörd. Detta med tanke på att parkytan som idag hanterar dagvatten minskar kraftigt med den föreslagna exploateringen, och detta skulle kunna påverka de gångstråk som löper genom och runt parken.

Jämställdhetsanalys

I medborgarundersökningen från 2022 står det att kvinnor är mindre trygga när de går ensamma hem på kvällen samt mindre trygga i parker och grönområden, jämfört med män. Denna statistik är för hela Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde och det går tyvärr inte att få mer detaljerad statistik för Johanneshov, som Sofielundsplan ligger inom.

Trots statistikens begränsningar vill förvaltningen särskilt påpeka att det är viktigt att i det fortsatta planarbetet resonera kring siktlinjer från Sofielundsvägen in mot Sofielundsplan, för att skapa goda förutsättningar för att platsen ska upplevas som trygg av alla.

Tillgänglighet

Förvaltningen anser att det framförallt är frågor kopplat till angöring som är särskilt relevanta när tillgänglighetsaspekten av detaljplanen utvärderas. För framtida boende med funktionsnedsättningar i det planerade bostadshuset är det viktigt att färdtjänst och annan transport kan stanna nära entréer. Däremot kan lösningen med bilar som delar plats med oskyddade trafikanter, såsom rullstolsburna, gående och cyklister, påverka den övergripande tillgängligheten negativt.

Förvaltningen vill därför belysa vikten av att trottoarer och gångvägar utformas på ett sätt så att det är tydligt att bilar är underordnade oskyddade trafikanter som rör sig i denna stadsmiljö.

Barnrättsperspektiv

Barn och ungdomar påverkas till viss del negativt av detaljplanen, eftersom parkmark bebyggs. Lösningen med bilar som kan åka genom parken bidrar också till en sämre stadsmiljö för barn, eftersom det begränsar deras möjligheter att röra sig fritt i parken. Förvaltningen vill därför särskilt påpeka att barnperspektivet behöver spela en central roll vid utformning av GATA1-angöringsgata.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Enskede
Gård 1:1, Sofielundsplan i stadsdelen Johanneshov, S-Dp 2021-
01343

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-11-08
Anna Larsson, Avdelningschef	2022-11-07